

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики

О. Г. Межов

**ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА
З НАПИСАННЯМ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

*Методичні рекомендації
для підготовки магістрів
спеціальності 035 Філологія
освітньо-професійної програми Українська мова
та література. Світова література*

Луцьк
2024

УДК 811.161.2:378(072)

М 43

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 6 від 21 лютого 2024 року)*

Рецензент:

Сірук В. Г., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Межов О. Г.

М-43 Переддипломна практика з написанням кваліфікаційної роботи: методичні рекомендації для підготовки магістрів спеціальності 035 *Філологія* освітньо-професійної програми *Українська мова та література. Світова література*. Луцьк, 2024. 32 с.

Посібник містить матеріали, необхідні для проходження виробничої (переддипломної) практики магістрантами: мету, завдання, очікувані результати, етапи, зміст, види й форми індивідуальних завдань, політику й систему оцінювання, методичні вказівки, критерії оцінювання різних видів науково-дослідницької роботи, рекомендовану основну та додаткову літературу, інтернет-ресурси.

Навчально-методичне видання слугуватиме в організації самостійної та індивідуальної роботи під час переддипломної практики магістрів спеціальності 035 *Філологія*, освітньо-професійної програми *Українська мова та література. Світова література*.

УДК 811.161.2:378(072)

М 43

© Межов О. Г., 2024

ПЕРЕДМОВА

Переддипломна практика є завершальним етапом підготовки магістрів філології, що передбачає аналіз зібраного фактичного матеріалу та узагальнення результатів випускної кваліфікаційної роботи, яку здобувачі освіти розпочали писати на першому курсі. Під час проходження практики здобувачі освітнього ступеня *магістр* повинні виконати низку завдань, які демонструватимуть рівень творчого застосування теоретичних знань із досліджуваної проблематики, володіння методикою наукових досліджень, уміння працювати з науковою літературою, словниками, довідниками, навички лінгвістичного або літературознавчого аналізу джерельної бази, здатність апробувати результати роботи у формі доповідей на конференціях, семінарах, тез або статей у наукових збірниках. Завершальним етапом практики є підготовка звіту й передзахист випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи на кафедрі.

Метою переддипломної практики є закріплення науково-дослідницьких навичок здобувачів освіти, попередньо набутих у процесі виконання індивідуальних завдань із дисциплін, роботи у проблемних групах, написання курсової роботи; формування готовності випускників до самостійного вирішення складних теоретико-прикладних завдань у професійній діяльності.

Основні **завдання** переддипломної практики:

- закріплення і поглиблення знань, отриманих здобувачами освіти під час вивчення фахових дисциплін;
- залучення здобувачів освіти до науково-дослідної діяльності випускової кафедри шляхом самостійного добору відповідного матеріалу;
- формування професійних умінь і навичок для виконання завдань інноваційного характеру;
- виховання потреби систематично поповнювати свої знання та доцільно їх застосовувати в практичній діяльності;

- усвідомлення стану потреб та проблем сучасного мовознавства або літературознавства, їх урахування в науково-дослідній роботі випускової кафедри;
- підготовка доповіді на наукову конференцію;
- підготовка наукової публікації з теми дослідження;
- вироблення навичок творчого пошуку, дослідницького підходу у професійній діяльності, їх спрямування на розвиток та творчу самореалізацію особистості майбутніх фахівців;
- завершення випускної кваліфікаційної роботи з її належним оформленням відповідно до вимог.

Пропонований посібник укладено на основі силабусу освітнього компонента. Він містить матеріали, необхідні для проходження виробничої (переддипломної) практики магістрантами: мету, завдання, очікувані результати, етапи, зміст, види й форми індивідуальних завдань, політику й систему оцінювання, методичні вказівки, критерії оцінювання різних видів науково-дослідницької роботи, рекомендовану основну та додаткову літературу, інтернет-ресурси.

Навчально-методичне видання слугуватиме в організації самостійної та індивідуальної роботи під час переддипломної практики магістрів спеціальності *035 Філологія*, освітньо-професійної програми *Українська мова та література. Світова література*.¹

¹ Укладено на основі видання : Межов О. Г. Асистентська практика: методичні рекомендації для підготовки магістрів спеціальності *035 Філологія* освітньо-професійної програми *Українська мова та література. Світова література*. Луцьк, 2023. 30 с.

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика виду практики
<i>Денна форма навчання</i>	<i>03 Гуманітарні науки; 035 Філологія; Українська мова та література. Світова література; ОС магістр</i>	Виробнича переддипломна практика з написанням кваліфікаційної роботи
		Рік навчання <i>другий</i>
		Семестр <i>третій</i>
		Консультації: <i>6 годин</i>
		Самостійна робота: <i>84 години</i>
Кількість годин / кредитів <i>90 годин / 3 кредити</i>		Форма контролю: <i>диференційований залік</i>

Інформація про керівника

Прізвище, ім'я та по батькові *Межов Олександр Григорович*

Науковий ступінь *доктор філологічних наук*

Вчене звання *професор*

Посада *професор кафедри української мови та лінгводидактики*

Контактна інформація: тел. 0992272361,

e-mail: mezhov.oleksandr@vnu.edu.ua, mezhov@ukr.net

Терміни практики: *три тижні відповідно до навчального плану*

Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності

ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах, усвідомлювати мову як систему систем для вироблення навичок комплексного багатоаспектного аналізу її одиниць з урахуванням впливу лінгвальних і позалінгвальних чинників.

ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку українського та світового літературознавства, вільно орієнтуватися в різних літературних течіях, творчих методах, стилях і жанрах.

ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання, новітні досягнення й методологічні принципи філологічної науки.

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу відповідно до класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень та у професійній діяльності.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату та ефективної комунікації у професійній діяльності.

ФК 9. Здатність реферувати, аналізувати, коментувати, узагальнювати й систематизувати результати наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних учених, коректно покликаючись на їхні праці.

ФК 10. Здатність планувати й організовувати власне наукове дослідження теоретичного і прикладного характеру в галузі філології з використанням універсальних та спеціальних методів наукового аналізу, доцільно добираючи відповідний фактичний матеріал і зосереджуючи увагу, зокрема, на вивченні регіональних особливостей української мови, філологічної науки та літературної творчості.

ФК 11. Здатність самостійно досліджувати актуальні проблеми філологічної науки в синхронії й діахронії з одержанням нових

результатів, дотримуючись принципів академічної доброчесності.

ФК 12. Здатність належно презентувати результати власних наукових досліджень державною та іноземною мовами у фахових виданнях, на конференціях, семінарах, круглих столах, під час атестації (захисту кваліфікаційної роботи).

ФК 15. Здатність інтегрувати набуті філологічні знання й вирішувати проблемні питання лінгвістики та літературознавства у широких або мультидисциплінарних контекстах, у тісному взаємозв'язку з іншими науковими і практичними галузями.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови й техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату та організації успішної комунікації.

ПРН 7. Аналізувати, порівнювати, класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці, літературні течії, творчі методи, стилі та жанри.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання, новітні досягнення, методологічні принципи української та світової філологічної науки, виходячи з розуміння особливостей її становлення й еволюційного розвитку.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати та систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних завдань і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі відповідно до європейських і національних пріоритетів зі збереженням регіональної унікальності наукових студій і практик, зокрема й для популяризації Волинського регіону.

Пререквізити: мовознавчі та літературознавчі дисципліни циклу професійної підготовки.

Постреквізити: компетентності, набуті після проходження цієї практики, слугуватимуть у науково-дослідній роботі майбутніх фахівців-філологів.

ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» від 23.03.2021 визначає перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них):

- А. Розроблення та оновлення програм навчальних дисциплін, підготовка навчальних і методичних матеріалів;
- Б. Викладання, консультативна підтримка студентів;
- В. Оцінювання результатів навчання;
- Г. Виконання дослідницьких / творчих проєктів;
- Д. Участь у роботі кафедри, інших колегіальних органів, професійних об'єднань, організація освітніх та наукових заходів;
- Е. Керівництво науковою / творчою роботою студентів, аспірантів;
- Є. Розроблення та вдосконалення освітніх програм;
- Ж. Здійснення наукової та фахової експертизи, консультування осіб, підприємств, установ, організацій.

Відповідно до цього переддипломна практика передбачає комплекс етапів, що містять науково-дослідну та організаційну діяльність магістра-практиканта.

ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Таблиця 2

	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий (перед початком практики)	<ol style="list-style-type: none">1. Участь у настановчій конференції.2. Ознайомлення з програмою переддипломної практики, її змістом та завданнями, необхідними нормативними документами.3. Розподіл здобувачів освіти за випусковими кафедрами, прикріплення до керівника практики.
2. Ознайомлю- вальний (протягом трьох днів 1-го тижня)	<ol style="list-style-type: none">1. Зустріч із керівником практики від кафедри, до якої прикріплений практикант; вироблення стратегії взаємодії між ними.2. Ознайомлення з особливостями науково-дослідної роботи на кафедрі, її історією та традиціями, науковими школами, професорсько-викладацьким складом, лабораторіями, центрами, бібліотеками, картотеками тощо.3. Вивчення документації кафедри: плану науково-дослідної роботи кафедри, індивідуальних планів викладачів, їхніх наукових зацікавлень та праць.4. Ознайомлення із графіком проведення науково-методичних заходів у поточному семестрі: конференцій, семінарів, круглих столів тощо.5. Складання індивідуального плану на період проходження переддипломної практики.6. Вивчення науково-дослідницького досвіду й здобутків викладачів кафедри, зокрема свого керівника,

	<p>їхньої професійної майстерності, застосовуваних сучасних методів і прийомів, інформаційно-комунікаційних технологій і засобів у науково-дослідній роботі.</p> <p>7. Спостереження над науковою роботою здобувачів освіти під керівництвом викладачів; моніторинг діяльності проблемних груп, тематики, змісту, оформлення, апробації попередньо захищених курсових і магістерських робіт.</p>
<p>3. Основний (1-й – 3-й тиждень)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз і систематизація попередньо зібраного фактичного матеріалу із застосуванням відповідних методів наукового дослідження. 2. Узагальнення результатів випускної кваліфікаційної роботи, яку здобувачі освіти розпочали писати на першому курсі. 3. Формулювання у вступній частині актуальності, новизни, мети, основних завдань та практичного значення магістерського дослідження, обґрунтування доцільності обраних методів. 4. Завершення написання розділів кваліфікаційної роботи, формулювання висновків. 5. Укладання списків використаної наукової літератури та джерел дослідження, оформлення додатків. 6. Допомога викладачам у проведенні творчих конкурсів, наукових, заходів, перевірці дослідницьких, творчих робіт здобувачів освіти. 7. Участь у наукових, науково-методичних, науково-практичних семінарах, конференціях, круглих столах, що проходять у період практики на факультеті або в інших ЗВО з підготовкою доповіді, публікацією тез або статті. 8. Підготовка до прилюдного виступу (структурування,

	<p>добір мовного матеріалу, робота над технікою та виразністю мовлення, дотримання мовленнєвого етикету тощо) і його виголошення на попередньому захисті кваліфікаційної роботи.</p> <p>9. Створення презентації власної магістерської роботи.</p>
<p>4. Підсумковий (протягом тижня після практики)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Узагальнення й самоаналіз результатів переддипломної практики. 2. Підготовка звітної документації на основі індивідуального плану роботи й попередньо заповненого щоденника практики. 3. Попередній захист магістерської роботи на кафедрі. 4. Презентація і захист результатів практики. 5. Оцінювання практики комісією.

ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Завдання, які повинен виконати здобувач освіти під час практики:

1. Проаналізувати й систематизувати попередньо зібраний фактичний матеріал із застосуванням відповідних методів наукового дослідження.
2. Узагальнити результати випускної кваліфікаційної роботи.
3. Сформулювати у вступній частині актуальність, новизну, мету, основні завдання та практичне значення магістерського дослідження, обґрунтувати доцільність обраних методів.
4. Завершити написання розділів кваліфікаційної роботи, сформулювати висновки.
5. Укласти списки використаної наукової літератури та джерел дослідження.
6. Належно оформити додатки й картотеку зібраного матеріалу.
7. Взяти участь у наукових, науково-методичних, науково-практичних семінарах, конференціях, круглих столах, що проходять у період практики на факультеті чи в інших ЗВО.
8. Підготувати доповідь, тези або статтю з проблематики наукового дослідження.
9. Підготуватися до прилюдного виступу (структурування, добір мовного матеріалу, робота над технікою та виразністю мовлення, дотримання мовленнєвого етикету тощо) і виголосити його на попередньому захисті кваліфікаційної роботи.
10. Створити презентацію власної магістерської роботи.
11. Належно оформити звітну документацію:
 - *індивідуальний план роботи практиканта (із помітками про виконання кожного виду роботи);*
 - *звіт про науково-дослідницьку роботу під час практики, у якому зазначити характер й обсяг виконаних завдань, викласти результати своєї наукової діяльності, сформулювати висновки та власні пропозиції, зауваження та побажання щодо організації практики;*

- щоденник практики з відгуком та оцінкою керівника від кафедри, засвідчені підписами;
- доповідь до наукових, науково-методичних, науково-практичних семінарів, конференцій, круглих столів, що проходили під час практики на факультеті чи в інших ЗВО;
- подані до друку або опубліковані тези (статті) з досліджуваної тематики;
- магістерську роботу зі вступом, усіма розділами, висновками, списками використаної літератури та джерел, додатками;
- презентацію магістерської роботи;
- доповідь для захисту практики.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Політика оцінювання

Політика оцінювання здобувачів освіти відповідає [«Положенню про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#), [«Положенню про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#), [Положенню про випускні кваліфікаційні роботи \(проекти\)](#).

Здобувач освіти повинен систематично відвідувати практику, своєчасно виконувати поставлені перед ним завдання та звітувати про виконану роботу, готуючи відповідну документацію. Керівники практики від кафедр контролюють відвідування практики здобувачів освіти (згідно з графіком), виконання ними плану роботи, наявність необхідної документації, ставлення до своїх обов'язків та дисциплінованість. Здобувач освіти, який із поважних причин пропустив окремі дні практики, відпрацьовує їх в інший час, погоджений керівником. Протягом трьох днів після завершення практики здобувачі освіти здають керівникам від кафедр усі звітні документи для їх попередньої оцінки.

Політика щодо академічної доброчесності

Увесь освітній процес побудований на засадах доброчесності, справедливості, порядності, відповідальності за результати своєї діяльності, довіри та толерантності до його учасників, об'єктивності оцінювання, соціальної та гендерної рівності. Недопустима жодна з форм порушення академічної доброчесності (присвоєння чужих робіт чи ідей, плагіат, некоректне цитування і под.). За таких дій – адекватна реакція відповідно до таких нормативних документів:

- [Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату](#);
- [Кодекс академічної доброчесності](#).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право.

Відповідно до ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту», основними видами порушень академічної доброчесності є академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво та необ'єктивне оцінювання.

Неприйнятним для всіх учасників освітнього процесу, зокрема, є:

- навмисне чи усвідомлене оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору (тексту або ідей) під іменем особи, яка не є автором цього твору, без належного оформлення посилань;
- обман та інші зловживання, а саме: фальсифікація інформації, наукових результатів та наступне використання їх в академічній роботі; здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної чи наукової діяльності;
- несанкціонована співпраця, а саме: придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності магістерських та інших видів робіт;
- внесення до списку авторів статей, тез тощо осіб, які не брали участі в отриманні наукових результатів або, навпаки, невнесення до списку авторів осіб, які брали участь в отриманні наукових результатів.

Здобувачі вищої освіти несуть відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації, за дотримання Кодексу академічної доброчесності Університету та за порушення правил цитування та інших положень законодавства України про охорону авторського права.

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч.6 статті 42 Закону України «Про освіту»):

- повторне проходження оцінювання;
- відрахування з університету;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Таблиця 3

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
<p>1. Теоретико-методологічна підготовка:</p> <ul style="list-style-type: none"> – актуальність теми, теоретична і практична значущість, самостійність дослідницької роботи, новизна підходу до одержаних результатів; – знання наукової проблематики з теми дослідження, основних праць вчених; наукової методології сучасної лінгвістики та літературознавства; – володіння теоретичним матеріалом, термінологічним апаратом, методами, методиками та прийомами наукових досліджень під час написання магістерської роботи. 	5
<p>2. Практична підготовка:</p> <ul style="list-style-type: none"> - збір, - узагальнення, - систематизація, - аналіз фактичного матеріалу, - доречність ілюстрацій теоретичних положень. 	5

<p>3. Особистісні характеристики:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дисциплінованість під час проходження практики; – ініціативність; – самостійність; – професійна спрямованість; – креативність; – інноваційність тощо. 	5
<p>4. Оцінювання процесу проходження практики:</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналіз і систематизація попередньо зібраного фактичного матеріалу із застосуванням відповідних методів наукового дослідження; – узагальнення результатів випускної кваліфікаційної роботи, яку здобувачі освіти розпочали писати на першому курсі; – укладання списків використаної наукової літератури та джерел дослідження, оформлення додатків; – допомога викладачам у проведенні творчих конкурсів, наукових заходів, перевірки дослідницьких, творчих робіт здобувачів освіти; – участь у наукових, науково-методичних, науково-практичних семінарах, конференціях, круглих столах, що проходять у період практики з підготовкою доповіді, публікацією тез або статті. 	15

<p>5. Оцінювання основної звітної документації – попереднього варіанта магістерської роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вступу; - основної частини; - висновків; - списків літератури та джерел, - загального оформлення й відповідності вимогам; - апробаційних матеріалів (доповіді, тез, статті); - оригінальності (відсутність академічного плагіату). 	40
<p>6. Оцінювання допоміжної документації:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальне оформлення щоденника, індивідуального плану роботи, звіту; - картотеки джерельної бази; - дотримання термінів їх подання; - оформлення презентації магістерської роботи. 	5
<p>7. Попередній захист магістерської роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - доповідь із презентацією; - відповіді на питання членів кафедри. 	15
<p>8. Захист практики:</p> <ul style="list-style-type: none"> - доповідь; - відповіді на питання членів комісії. 	10
Сума	100

Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

Таблиця 5

Ба-ли	Критерії оцінювання
90–100	<p>Виконання програми практики: дотримання режиму практики, позитивний відгук керівника практики.</p> <p>Ведення документації: регулярне ведення звітності, своєчасне і якісне оформлення звітних документів.</p> <p>Оцінка професійних якостей: в і д м і н н е володіння теоретичним матеріалом і методологією наукових досліджень в галузі мовознавства або літературознавства; уміння працювати з науковою літературою, словниками, довідниками, добирати й аналізувати лінгвістичну або літературознавчу джерельну базу; здатність апробувати результати роботи у формі доповідей на конференціях, семінарах; готувати наукові публікації з теми дослідження</p>

	<p>(тези, статті); демонструвати навички творчого пошуку, дослідницького підходу у професійній діяльності, їх спрямування на розвиток та творчу самореалізацію особистості майбутніх фахівців; завершення підготовки випускної кваліфікаційної роботи з її належним оформленням відповідно до вимог; вміння організовувати наукові заходи зі здобувачами вищої освіти: наукові, науково-практичні конференції, семінари, круглі столи; високий рівень загальної культури, професійного такту, комунікабельності, ініціативності, креативності, самостійності, організаторських здібностей.</p>
82–89	<p>Виконання програми практики: неістотні зауваження щодо відвідування практики, позитивний відгук керівника практики.</p> <p>Ведення документації: регулярне ведення звітності, неістотні зауваження щодо змісту й оформлення звітності, своєчасне оформлення звіту.</p> <p>Оцінка професійних якостей: дуже добре володіння теоретичним матеріалом і методологією наукових досліджень в галузі мовознавства або літературознавства; уміння працювати з науковою літературою, словниками, довідниками, добирати й аналізувати лінгвістичну або літературознавчу джерельну базу; здатність апробувати результати роботи у формі доповідей на конференціях, семінарах; готувати наукові публікації з теми дослідження (тези, статті); завершення підготовки випускної кваліфікаційної роботи з її належним оформленням відповідно до вимог; вміння організовувати наукові заходи зі здобувачами вищої освіти: наукові, науково-практичні конференції, семінари, круглі столи; високий рівень загальної культури, професійного такту, комунікабельності, ініціативності, креативності, самостійності, організаторських</p>

	здібностей.
75–81	<p>Виконання програми практики: неістотні зауваження щодо відвідування практики, позитивний відгук керівника практики (із зазначенням окремих зауважень).</p> <p>Ведення документації: регулярне ведення звітності, неістотні зауваження щодо змісту і оформлення звітності, своєчасне оформлення звіту.</p> <p>Оцінка професійних якостей: добре володіння теоретичним матеріалом і методологією наукових досліджень в галузі мовознавства або літературознавства; уміння працювати з науковою літературою, словниками, довідниками, добирати й аналізувати лінгвістичну або літературознавчу джерельну базу; здатність апробувати результати роботи у формі доповідей на конференціях, семінарах; готувати наукові публікації з теми дослідження (тези); завершення підготовки випускної кваліфікаційної роботи з її належним оформленням відповідно до вимог; вміння організовувати наукові заходи зі здобувачами вищої освіти: семінари, круглі столи; належний рівень загальної культури, професійного такту, комунікабельності, ініціативності, самостійності, організаторських здібностей.</p>
67–74	<p>Виконання програми практики: нерегулярне відвідування практики, істотні зауваження у відгуку керівника практики.</p> <p>Ведення документації: нерегулярне ведення звітності; переважна більшість питань програми у звіті висвітлена, однак мають місце неточності, помилки в оформленні.</p> <p>Оцінка професійних якостей: непогане (на задовільному рівні) володіння теоретичним матеріалом і методологією наукових досліджень в галузі мовознавства або літературознавства; уміння працювати з</p>

	<p>науковою літературою, словниками, довідниками, добирати й аналізувати лінгвістичну або літературознавчу джерельну базу; здатність апробувати результати роботи у формі доповідей на конференціях, семінарах; готувати наукові публікації з теми дослідження (тези); завершення підготовки випускної кваліфікаційної роботи з незначними порушеннями в її оформленні; вміння організовувати наукові заходи зі здобувачами вищої освіти, семінари, круглі столи; особистісні характеристики практиканта (загальна культура, професійний такт, комунікабельність, організаторські здібності) загалом позитивні.</p>
60–66	<p>Виконання програми практики: нерегулярне відвідування практики, негативні зауваження у відгуку керівника практики.</p> <p>Ведення документації: нерегулярне ведення звітності; переважна більшість питань програми у звіті висвітлена, однак мають місце неточності й істотні помилки в оформленні.</p> <p>Оцінка професійних якостей: достатнє володіння теоретичним матеріалом і методологією наукових досліджень в галузі мовознавства або літературознавства; вміння працювати з науковою літературою, словниками, довідниками, добирати й аналізувати лінгвістичну або літературознавчу джерельну базу; здатність апробувати результати роботи у формі доповідей на конференціях, семінарах; завершення підготовки випускної кваліфікаційної роботи зі значними порушеннями в її оформленні; особистісні характеристики практиканта загалом позитивні, однак потрібно попрацювати над усуненням недоліків.</p>

1–59	<p>Виконання програми практики: незадовільне відвідування практики, відгук керівника практики зі значними зауваженнями.</p> <p>Ведення документації: нерегулярне ведення звітності або її відсутність, неякісне і несвоєчасне оформлення звіту; звітна документація потребує доопрацювання.</p> <p>Оцінка професійних якостей: незадовільне володіння теоретичним матеріалом і методологією наукових досліджень в галузі мовознавства або літературознавства; невміння працювати з науковою літературою, словниками, довідниками, добирати й аналізувати лінгвістичну або літературознавчу джерельну базу; нездатність апробувати результати роботи у формі доповідей на конференціях, семінарах, готувати наукові публікації з теми дослідження (тези, статті); незавершення підготовки випускної кваліфікаційної роботи, її неналежне оформлення, що не відповідає чинним вимогам; невміння організовувати наукові заходи зі здобувачами вищої освіти: наукові, науково-практичні конференції, семінари, круглі столи; низький рівень загальної культури, професійного такту, комунікабельності, самостійності, організаторських здібностей.</p>
------	--

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Диференційований залік із ОК *Переддипломна практика з написанням кваліфікаційної роботи* передбачає: 1) попередній захист магістерської роботи у формі доповіді з презентацією та відповіді на питання членів кафедри; 2) публічний захист результатів практики відповідно до поставлених завдань у формі доповіді, а також відповіді на питання членів комісії. Для прийняття заліку створюється комісія, до складу якої можуть входити декан факультету, завідувачі кафедр, керівники практики від кафедр, викладачі кафедр. Комісія приймає залік у терміни, що визначені наказом на практику. До захисту практики допускаються студенти, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію. Підсумкова оцінка за практику виставляється з урахуванням попередньої оцінки керівників практики від кафедр, а також результатів передзахисту магістерської роботи на кафедрі та результатів захисту практики. Здобувачі освіти, які виконали всі індивідуальні завдання, оформили звіт, вчасно його подали, успішно пройшли передзахист магістерської роботи на кафедрі та захист практики, отримують позитивну оцінку (60 – 100 балів). На залік студент має представити весь пакет документів, передбачених програмою (силабусом) практики (щоденник практики, результати виконання індивідуальних завдань, письмовий звіт про проходження практики, попередній варіант магістерської роботи тощо – *див. п. 5.11*). Диференційована оцінка за виробничу практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план (залікову книжку) студента. У разі отримання незадовільної оцінки (менше ніж 60 балів) під час складання заліку студенту надається можливість повторного складання за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання. Якщо здобувач освіти отримує незадовільну оцінку з практики під час ліквідації заборгованості комісії, то він відраховується з Університету.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. Київ: УкрНДНЦ, 2016. 16 с. (Інформація та документація).
2. Богдан С. К. Методи й методика лінгвостилістичних досліджень: методичні рекомендації для студентів-філологів. 3-тє вид. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 28 с.
3. Богдан С. К. Наукова робота в МАН: десять порад юному мовознавцю / відп. за вип. О. В. Лісовий. Вид. 3-тє, випр. й доповн. Київ, 2018. 339 с.
4. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/vajinskii-posibnyk.pdf>
5. Загальні рекомендації з підготовки, оформлення, захисту й оцінювання випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти першого бакалаврського і другого магістерського рівнів / за ред. доц. М. І. Шинкарика. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 60 с.
6. Колоїз Ж. В., Остроушко О. А. Студентська наукова робота з української мови: навч. посіб. 2-ге вид., доповн. і перероб. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С.В., 2019. 208 с.
7. Костусяк Н. М. Академічна риторика : навч. посіб. Луцьк : Надстир'я, 2021. 128 с.
8. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Київ : Кондор, 2006. 206 с.
9. Мокін Б. І., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
10. Основи наукового мовлення: навчальний посібник: / С. А. Бронікова та ін.; за ред. І. М. Плотницької, Р. І. Ленди. Київ : Вид-

- во «Центр учбової літератури», 2022. 252 с.
11. Основні вимоги до оформлення списку літератури за новими стандартами: методичні рекомендації / уклад.: М. П. Гребенюк, Г. З. Шевчук. Луцьк : ВППО, 2019. 60 с.
 12. Пентиліук М. І., Олексенко В. П., Гайдаєнко І. В., Окуневич Т. Г. Навчальна й науково-дослідна робота студентів-філологів: навчально-методичний посібник для студентів. Вид. 2-е, переробл. й доповн. Херсон : Айлант, 2020. 158 с.
 13. Петрушенко В. Л. Філософія і методологія науки. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. 184 с.
 14. Тарасюк Т. Основи наукових досліджень та академічна доброчесність: навч. посіб. Луцьк, 2021. 148 с.

Додаткова

Академічна доброчесність Infobulletin. No 1-14, 2019-2021. URL: <https://academiq.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-infobulletin-1/>

Конкретно-наукові методи лінгвістичних досліджень / Уклад. Алексенко С. Ф. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2020. 44 с. URL:

https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/9505/1/Aleksenko_Ko_nkretno-naukovi%20metody.pdf

Кульбабська О. В., Шатілова Н. О. Основи мовознавчих досліджень : модульний курс: навч. посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2016. 344 с.

Методичні рекомендації для професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.12.2020 № 1504. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5fd/8e5/df0/5fd8e5df039fc332033916.pdf>

Ніколаєв Є. Як допомогти студентам й аспірантам досліджувати доброчесно? Академічна доброчесність. Вип. 27. 2022. 8 с. URL:

<https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/Integrity-bulletin-27.pdf>

Партико З. В. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Ліра-К, 2018. 231 с.

Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2016. № 848–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

Теоретичні основи і технологія професійного розвитку науково-педагогічних працівників університетів в умовах інтеграції вищої освіти і науки: методичні рекомендації / Авторський колектив: Н. Дівінська, Н. Дяченко, О. Жабенко, І. Регейло, Ю. Скиба, Г. Чорнойван, О. Ярошенко ; за ред. О. Ярошенко. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2018. 72 с. URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/Teor_osnovi_prof_rozvitku_pracivn_metodit_IV_O-2018-72p_avtors-kolektiv.pdf

Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. Київ, 2016. 61 с. URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Academic_Writing_Course.pdf

Hussain K., Nawaz K., Majeed A. Basics of scientific research skills: How to conduct, write and publish a scientific research? Vdm Verlag, 2010. 60 p.

Інтернет-ресурси

Академічна доброчесність – запорука успішного розвитку науки і держави. Запис вебінару від 8-07-2020. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=mnwgfx-dAhc>

Бібліотека ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://library.vnu.edu.ua/>

Всесвіт: фаховий журнал світової літератури. Київ: Видавничий дім «Всесвіт». URL: <http://vsesvit-journal.com>

Електронна бібліотека «УКРАЇНІКА». URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?C21COM=F&I21DBN=NAV&P21DBN=UKRLIB>

Електронна бібліотека української літератури:
<https://www.ukrlib.com.ua/books/>

Електронні ресурси Національної бібліотеки України ім.

В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>

Лінгвістичний портал MOVA.info. URL: <http://www.mova.info>

Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України.
URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua>

Словники України. URL: <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

Слово і Час: науково-теоретичний журнал. Київ: Національна академія наук України, Інститут літератури імені Тараса Шевченка, Національна спілка письменників України. URL: <https://il-journal.com/index.php/journal>

Український лінгвістичний портал. URL: <https://ulif.org.ua>

Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com.ua/ta>

ДОДАТКОВІ ВКАЗІВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Після настановної конференції здобувачі освіти проходять інструктаж з техніки безпеки, ознайомлюються з такими нормативними документами щодо практики: [силабус](#); [Положення про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#); [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#); [Положення про випускні кваліфікаційні роботи \(проєкти\)](#); [Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату](#); [Кодекс академічної доброчесності](#).

Основні вимоги до магістерських робіт вміщено у виданні [Методичні рекомендації до виконання випускної кваліфікаційної роботи](#).

Тривалість переддипломної практики 3 тижні. Ознайомлювальний етап триває три дні, протягом яких магістранти складають індивідуальний план роботи, вивчають особливості дослідницької роботи на випусковій кафедрі, документацію кафедри, науковий досвід викладачів, ведуть спостереження над дослідницькою роботою здобувачів освіти тощо. Протягом основного етапу (по третій тиждень включно) магістранти виконують усі види науково-дослідницької роботи, визначені у завданнях практики, зокрема завершують написання магістерської роботи. Упродовж усієї практики студенти виконують свою роботу згідно з індивідуальним графіком та планом роботи, ведуть щоденник, у якому занотовують результати спостережень, свої враження тощо. Після завершення практики магістранти протягом трьох днів оформлюють звітну документацію і готуються до захисту.

ЗМІСТ

Передмова.....	3
Опис практики	5
Етапи практики.....	10
Види (форми) індивідуальних завдань.....	14
Оцінювання результатів практики.....	16
Підсумковий контроль.....	26
Рекомендована література.....	27
Додаткові вказівки та рекомендації.....	31